



## Activiteiten 2023

- 8 januari, 13 tot 17 uur - voederplankjes maken: Pedemolen geopend
- 19 februari, 9.45 tot 13 uur - mossenwandeling en algemene vergadering: La Motte
- 26 maart, 14 tot 16 uur - zandbijenwandeling  
Afspraak: parking BioPlanet Ninoofsesteenweg
- 16 april, 14 tot 16 uur - hyacintenwandeling  
Ijsbos, afspraak: clublokaal Ter Pede
- 30 april, 14 tot 16 uur - hyacintenwandeling  
Begijnenborrebos, afspraak: Snikbergstraat
- 14 mei, 6 tot 8 uur - vroege vogelwandeling
- 3 juni, 14 tot 16 uur - insectenzoektocht  
Ter Planken, De Trochstraat
- 25 juni, 14 tot 16 uur - orchideeënwandeling  
Clublokaal in Ter Pede
- 9 juli, 14 tot 16 uur - bomenwandeling met  
erfgoedinslag, afspraak: Westrand
- 19 augustus, 20u30 tot ... - vleurmuizenwan-  
deling, afspraak: parking Dansaertlaan
- 20 augustus, 14 tot 16 uur - plantenwandeling  
met erfgoedinslag, huisje Mostinckx
- 10 september, 14 tot 16 uur -  
slakkenwandeling, Wolfspuiten
- 15 oktober, 14 tot 16 uur -  
paddenstoelenwandeling, Thaborberg
- 26 november, 14 tot 17 uur - herfstwandeling  
Thaborberg en Scheutbos,  
afspraak: café Onder De Linde

### Meer info

[www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-dilbeek](http://www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-dilbeek)

### Contact

Eric De Jonge 0495 77 65 27

### Digitale contacten

[npdilbeek@gmail.com](mailto:npdilbeek@gmail.com)

[www.facebook.com/natuurpuntdilbeek](https://www.facebook.com/natuurpuntdilbeek)

### Rekeningnummer

BE33 5230 8095 3346

V.u. Fre Rampelbergh, Korenvelddaan 1, 1700 Dilbeek

## Gelukkig Groenjaar!

Wij wensen jullie een prachtig, fijn, vreugdevol, gezond en groen Nieuwjaar. Wij hebben onze goede voornemens voor een **nog groener Dilbeek** in 2023 alvast gemaakt. Samen met jullie maken we er graag werk van!

Wij nodigen jullie alvast uit op onze **eerste activiteit van 2023**. We openen de Pedemolen op 8 januari van 13 tot 17 uur (Lostraat 84, 1703 Schepdaal). **Kinderen** zijn zeker welkom want we gaan opnieuw **voederplankjes** en andere leuke dingen knutselen om de vogels doorheen de winter te helpen. Ondertussen kan je tijdens deze SNUIT-activiteit genieten van een warm of gekoeld nieuwjaarsdrankje in dit unieke historische kader. (FR)



Pedemolen

# 2023

HAPPY NEW YEAR

## Prettige feestdagen



## Wat zagen we in 2022?

In het najaar werden opnieuw heel wat waarnemingen via **waarnemingen.be** doorgegeven. Meer en meer soorten worden op deze manier in kaart gebracht, en zo zie je al snel dat er echt heel wat leeft en ademt in onze gemeente. Er werden opvallend veel *Europese hoornaars* en *Aziatische hoornaars* gezien. **Noëmi Denuit**, een Kasterlindenaartje, fotografeerde een aantal *Europese hoornaars* in een maaiselhoop tijdens beheerwerken in Zibbeekbos op 20 september. Momenteel werden er **3.655 soorten** op naam gebracht in Dilbeek. Deze keer werden best wel wat zeldzame paddenstoelen gespot zoals *pracht-*

*mycena*, *spechtinktzwam*, *rode kleibosmelkzwam*, *papegaaizwammetje*, *oranjebruine kleefparasol*, *pruikzwam* en *kroontjesknutszwam*. Deze zeldzaamheden prijken voortaan ook (opnieuw) op de Dilbeekse lijst: *valse wolfspin*, *katoendaguil*, *variabele herfstuil*, *windepijlstaart*, *roodstreepspanner*, *zuidelijke grasuil*, *tipula pagana*, *slaapmutsje*, *bruingemarmerde schildwants*, *echte lampionplant*, *spoorbloem*, *donkere torenslak*, *heidelieveheersbeestje*, *scheefbloemwitje*, en nog heel wat meer. Wil je graag weten hoe deze soorten er allemaal uitzien, bezoek dan de site [waarnemingen.be](http://waarnemingen.be) en je vindt ze allemaal terug. Deze site biedt je een **schat aan informatie** over duizenden verschillende soorten. (FR)



Pruikzwam



Valse wolfspin



Windepijlstaart



Tipula pagana



Europese hoornaar (N. Denuit)



Heidelieveheersbeestje



Bruingemarmerde  
schildwants

Op 14 september verscheen de familie Heilancoo op de grote weide van Ter Pede, na een tijdlang de spoorwegberm tussen de IJsbegraafplaats en het Pedeviaduct te hebben begraasd. Na de zeer droge zomer begon het gras van het in juni gemaaid weiland opnieuw te groeien zodat een nabegrazing zinvol bleek. Oona en Philippe, eigenaars van deze levende grasmachines, stellen de dames even aan u voor (zie foto). De grootste, breedste zwarte is Moon. Zij is de matriarch van de kudde. De kleinere, zwarte, met grote hoorns is Lilly, haar dochter. Het kleinste zwarte kalf is Lillybugs of Bugs, dochter van Lilly en dus kleindochter van Moon. Het donkerrode kalf is Storm, dochter van Moon en dus halfzus van Lilly (want zelfde moeder), maar ook halfzus van Bugs (want zelfde vader, namelijk Ragnar). Het bleke kalf is niemand minder dan Marc-Marie, op 13 oktober 2021 geboren in onze weide. Oona en Philippe wilden haar absoluut terug in Ter Pede als eerbetoon aan Marc, onze in 2020

## Familie Heilancoo beheert Ter Pede



De familie hooglanders ...  
maar wie is wie?

overleden voorzitter. Hartverwarmend. Marc-Marie is inmiddels gespeend en staat er zonder moeder Mabel, die overigens een halfzus is van Moon (zelfde mama, namelijk wijlen Mutti). Marc-Marie en Storm (kalf van Moon) zijn m.a.w. kleindochters van Mutti en Bugs een achterkleindochter. Wat blijkt nu (bij het schrijven van dit stukje)? Moon is weer onverwacht zwanger en kan elk ogenblik bevallen op onze weide (dat zal al wel gebeurd zijn als u dit leest). Het zal een vol zusje/of broertje zijn van Storm (ook hier is de papa Ragnar) en een halfzusje- of broertje van Lilly en Lillybugs. Deze laatste drie werden wellicht al weggehaald zodat het nieuwe kalfje alle melk (zeker de bies) kan krijgen van Moon. Maar Marc-Marie mag in de kudde blijven want zij was al een super goede grote zus voor Storm en Oona en Philippe hopen dat ze dat nog eens overdoet. Dank aan Philippe en Oona voor hun goede zorgen en hun genealogische toelichting. Zijn er nog vragen? (ED)



## Beheer je graag mee? Van harte welkom!



In de loop van het bijna voorbijge jaar organiseerde onze afdeling **25 natuurbehuereactiviteiten** tijdens in totaal ca. 40 dagdelen (voor- of namiddag), het voorbereidingswerk niet meegerekend. We beheren nu 22 ha natuurgebied in onze gemeente, niet zo veel maar wel allemaal natuurparels, de moeite van het bewaren en ontwikkelen waard. Per dagdeel daagden tussen 2 en 20 **vrijwilligers** op. Mede door de steun van de Kasterlindenschool (concreet de maandelijkse inzet van een groepje scholieren), van de professionele terreinploeg van Natuurpunt (bij technisch moeilijk en achterstallig werk) en van twee kuddes grazers (hooglanders in Ter Pede, schapen op de Snikbergwei) zijn we er weerom in geslaagd alle interventies (bv. vrijhouden van wandelwegen), het courante onderhoudswerk (bv. maaien van hooilanden) en zelfs enig natuurinrichtingswerk (bv. aan Kattebroekbos) tijdig af te ronden. Om dit in 2023 weer waar te maken werkte ons lokaal beheerteam op 8 december volgende planning van beheerdagen uit.



Europese egel

In 2023 is iedereen welkom om op **elke derde zaterdagvoormiddag van de maand** te helpen in een Dilbeeks natuurgebied. We werken telkens van **9 tot 13 uur**. De namiddagshift valt weg, omdat minder mensen zich konden vrijmaken.



Azuurwaterjuffer

We beheren op volgende zaterdagen een gebied in Dilbeek, telkens van 9 tot 13 uur:

21 januari  
18 februari  
18 maart  
15 april  
20 mei  
17 juni  
15 juli  
19 augustus  
16 september  
21 oktober  
18 november  
16 december

We laten elke maand via mail, onze site, facebook en whatsapp weten waar we de handen uit de mouwen zullen steken, en waar we afspreken. Hopelijk tot snel! (ED en FR)



Ter Pede (M. Bruneel)

Vanaf 2023 werken we ook met een **whatsapp-groep**. Dus, werk je graag in de natuur, heb je zin om mee te draaien in een toffe en **plezante** beheergroep, kom zeker eens langs. Jong of oud, iedereen kan helpen.

Een mailtje naar [npdilbeek@gmail.com](mailto:npdilbeek@gmail.com) volstaat, geef dan ook zeker je telefoonnummer door, dan nemen we je op in onze mailinglist en in onze whatsapp-groep, en houden we je op de hoogte.



Alpenwatersalamander

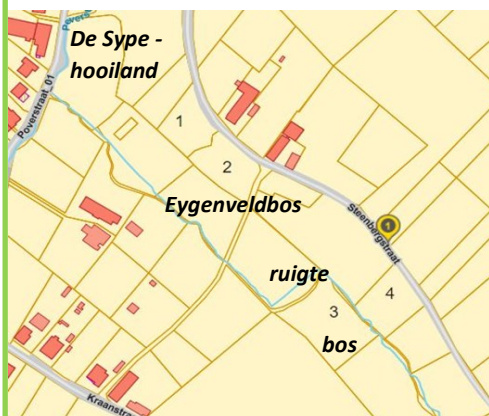
## Aankoopnieuws

Sinds 2009 beheert Natuurpunt een deel van het **Eygenveldbos** in de vallei van de Peverstraat- en/of Zibbeek. De kadastranaam verwijst naar één van de vroegste in cultuur gebrachte velden van Sint-Martens-Bodegem. De Villaretkaart van ca. 1740 laat zien dat enkel een zeer nat essen-iepenbosje van ca. 2 ha overbleef. Tot 100 jaar terug was het een geriefhoutbos. Er ontstond een waardevolle bosflora met o.a. **grote keverorchis**. Het kappen van de populieren liet een spontane verjonging toe van streekeigen boomsoorten. De aansluitende open plek langs de Steenbergstraat met 2 gasleidingen wordt beheerd als moerasruigte met o.a. **gele Lis**. Hier ontdekten we voor het eerst de **iepenpage**, een zeldzame vlindersoort. In 2019 werd het 95 are grote bosje terecht erkend als natuurreservaat.

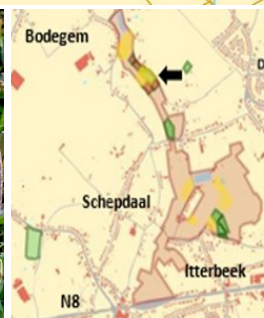
In oktober konden we, door de aankoop van 4 aansluitende bospercelen, 84 are toevoegen aan dit waardevolle stukje natte natuur (zie genummerde percelen op kaartje). Wij **danken de voormalige eigenaars** voor hun bijdrage aan het natuurbehoud in dit mooi valleitje.

Er volgt nu vooreerst een grondige inventarisatie, een wellicht noodzakelijke zwerfvuilactie en het snoeien van overhangende bomen.

In het 44 ha grote projectgebied Begijnenborrebos-Zibbeekvallei beheert Natuurpunt nu 11 eenheden natuur (in totaal 8 ha). Door gerichte aankopen of het afsluiten van huurovereenkomsten wordt gestreefd naar verdere samenvoeging van deze beheereenheden. (ED)



Grote keverorchis



## Pracht tijdens de nacht in Ter Pede, een terugblik



Prachtpurperuiltje



Opstelling skinnerval in Ter Pede

Ter Pede is een relatief jong natuurgebied, en dat blijkt onmiddellijk wanneer je de eerste waarneming bekijkt. Ze dateert van 23 mei 2011, een **witte kwikstaart**. Jarenlang werd er weinig waargenomen en daar had het gebrek aan gevarieerde vegetatie zeker iets mee te maken. De laatste jaren kwam er wel duidelijk schot in de zaak en werden tal van hiaten opgevuld. Het project **Pajottenmotten** gaf het aantal waarnemingen voor dit gebied een duidelijke boost. Tot begin januari werden er in Ter Pede 844 verschillende soorten waargenomen, waarvan 246 nachtvlinders. Begin december 2022 was dit aantal opgekrukt tot **1077 soorten**, waarvan 383 nachtvlinders. Er vielen leuke uitschieters te noteren onder de nachtvlinders zoals: **viervlakvlinder**, **blauwvlekkaartmot**, **prachtpurperuiltje**, **gevlamde uil**, **gestippelde rietboorder**, **zwartvlekspikkelspanner**,

**esdoordwergspanner**, **beukentandvliender**, **gevorkte silene-uil**, **moeras-w-uil**, **geelbruine rietboorder**, **zoomvlekspanner**, **pijlkruidspanner**, **peenkaartmot**, **witte hermelijnvlinder** en **wilgenroosjesboorder**.

Ter Pede is ondertussen uitgegroeid tot een **fraai natuurreservaat** waar de vegetatie jaar na jaar diverser wordt, getuige de meer dan 2000 orchideeën die jaar na jaar blijven uitbreiden. Pajottenmotten is een heel leuk project geworden, en wat mij betreft wordt het volgend jaar zeker verdergezet. Misschien krijg ik wel opnieuw ochtendlijk bezoek van twee nietsvermoedende reeën die rustig voorbij slenterden terwijl ik vlinders aan het tellen was. Had ik mijn arm gestrekt, ik had ze kunnen aaien. Ik ben ervan overtuigd dat **500 nachtvlindersoorten** in dit gebied geen probleem mag zijn 😊. Ik blijf versteld staan van de pracht van de nacht. (FR)



Gevlamde uil

## Mossenwandeling én algemene vergadering



Gedraaid knikmos

Op **19 februari** kan je genieten van een zeer interessante **mossenwandeling** van 9.45 tot 11 uur. We vertrekken aan het prachtige kasteel La Motte en onze gids Albert leert je mossen herkennen. Je zal versteld staan van de diversiteit.

Aansluitend houdt Natuurpunt Dilbeek haar jaarlijkse **Algemene Vergadering** in kasteel La Motte (Lumbeekstraat 20, 1700 Dilbeek). Iedereen is welkom. Nieuw voor dit jaar: je wordt niet meer per brief uitgenodigd, maar via mail, via de website en via dit blad. Je krijgt een overzicht van wat we allemaal gedaan hebben in 2022 en wat we **van plan zijn in 2023**. Ook besteden we aandacht aan onze **lokale natuurstudie**. Indien je nog graag één van onze felbegeerde kalenders wenst te kopen, dan kan dit ook nog. De vergadering wordt zoals steeds afgerond met een gezellige receptie. Santé!! (FR)

## Wat gebeurde er de voorbije maanden?

Op 20 tot 24 september werd de **Zibbeekvallei** onder handen genomen, open plekken werden gemaaid, enkele ruigtekruiden werden verwijderd en de versleten kastanje-afsluiting werd afgebroken. De prachtige heelblaadjesvegetatie werd ongemoeid gelaten.

Op 9 oktober trokken we naar het natuurreservaat **De Liereman** en naar het natuur-museum in Oud-Turnhout. 9 geïnteresseerden wierpen hun blikken op de uitgebreide collectie opgezette en inmiddels zeldzame vogels en zagen de mooie ecologische tuin. 's Namiddags werd het reservaat bezocht onder leiding van uitstekende gidsen. Het was top!

Tussen 16 en 24 oktober organiseerden we verschillende paddenstoelenwandelingen in de Wolfspuiten. Er waren meer dan veertig deelnemers die meer dan 20 soorten paddenstoelen leerden kennen. Gidsen Jan, Albert, Sarah en Daniëlle leidden twee zeer enthousiaste klassen van de **gemeenteschool Jongslag** rond in het natuurgebied. Kabouter Plop werd jammer genoeg niet gevonden.

Van 25 tot 29 oktober pakten een beperkt aantal **Kasterlinden-aartjes** de Thaborberg aan samen met een aantal vrijwilligers van Natuurpunt. Ze veegden maaisel samen en pakten het rolstoelpad aan. Het plein, de boomgaard en de netelruigten waren voorgemaaid door de terreinploeg, waarvoor dank.

Op 31 oktober en 14 november werd de film **Onze Natuur** vertoond in de Westrand. Honderden natuurpuntleden trokken naar het cultureel centrum en konden genieten van de pracht van onze natuur. We kregen een fikse korting op de toegangsprijs. Hartelijk dank!

Op zaterdag 26 november hebben **30 Natuurpunt-vrijwilligers**, waaronder **veel kinderen**, en burens langs de Kattebroekstraat werk gemaakt van de verfraaiing van de rand van het Kattebroekbos, dat we vorig jaar hebben gekocht en dat we dit jaar in mei voor het eerst sinds 60 jaar weer hebben opengesteld. Er werden **500 struikjes aangeplant**; 2 rijen bestaande uit groepjes *sleedoorn*, *meidoorn*, *liguster* en *Gelderse roos*. Het gaat om mooi bloeiende, vlindervriendelijke soorten. Aan de aanplant ging een uitgebreide voorbereiding vooraf. Door verwijdering van *sneeuwbes*, een exoot, langs de Kattebroekbeek, maakten Gwen en Eric al eind oktober een plek vrij voor het inkuilen van het plantgoed. Half november saneerde een professionele terreinploeg van Natuurpunt de bosrand door overhangende takken (en stammen) terug te snoeien. Wellicht door het verspreiden van een folder in de buurt, door persoonlijke communicatie en door gemeentelijke ondersteuning, verliep het noodzakelijk afsluiten van de straat behoorlijk vlot. Met het groenafval werd de bosrand dichtgemaakt, wat het sluikestorten moet tegengaan. Het lastigste werkje werd voorbehouden voor onze vrijwilligers, nl. het **maken van de plantgaten**. Grote dank aan het **Kasterlindenploegje** (juf Lieve, Angel, Luca en Thibau) en ons beheerteam (Albert, Peter, Els, Rik) voor het opdelven van menig afval en stenen uit deze aangevoerde grond, waar wonderwel toch een prachtig bos is kunnen ontstaan. **Dank ook aan de burens** die zich hebben geëngageerd om te helpen bij het verdere beheer van de bosrand en de wandelweg in het bos. (ED en FR)



Waar zijn de paddenstoelen?



Planten aan Kattebroekbos



Helpen op de Thaborberg



Hoog werk aan Kattebroekbos



Planten aan Kattebroekbos



Gaatjes draaien schept een band



Jong en oud in de weer



Gids Jan in zijn element



En klaar zijn wij!!